

Geachte heer, mevrouw,

Volgens oud-minister Donner zijn wetten als worsten, niemand wil weten hoe ze gemaakt worden^[1]. Toch heeft uw kabinet ervoor gekozen om een voedsel- en warenautoriteit op te zetten.

Net zoals de NVWA toezicht houdt op een goede voedselkwaliteit in Nederland, houdt de journalistiek toezicht op de kwaliteit van de democratie in Nederland. Om deze controle goed uit te kunnen voeren is openbaarheid van bestuur noodzakelijk.

Daarnaast is de overheid in dienst van het volk en zouden in principe alle gegevens die de overheid verzamelt of creëert voor het Nederlandse volk toegankelijk moeten zijn, tenzij er een zwaarwegende reden is om dit niet te doen. Er is immers door alle Nederlanders via de belastingen voor betaald.

Het beste voor de openbaarheid van bestuur en democratie in dit land zou zijn als u het voorstel van GroenLinks en D66^[2] als basis zou nemen voor de nieuwe Wob en dat zou uitbreiden met een aantal van de punten uit dit voorstel.

Momenteel horen wij al niet meer bij de landen waar openbaarheid hoog in het vaandel staat. Om niet nog verder achter te gaan lopen, zouden minstens de volgende punten gerepareerd moeten worden:

- Als de dwangsommen worden teruggebracht naar het niveau van voor de laatste wetswijziging, dan dient de beslissingstermijn ook teruggebracht te worden naar de 2 weken die het was.
- Er worden veel taken overgebracht naar semi-publieke instellingen die wel volledig met belastinggeld worden betaald. Hierdoor neemt de invloed van de burger op het besluitvormingsproces en de controlemogelijkheden van journalisten af. Semi-publieke instellingen zouden daarom ook onder de Wob moeten vallen.
- Aangezien de overheid zeer regelmatig de beslissingstermijnen overschrijdt, zou er gestreefd moeten worden naar meer Wob-ambtenaren. In het originele voorstel werd geschat dat er 30 ambtenaren per ministerie nodig zouden zijn.
- In de geest van de wet zou de overheid veel meer documenten standaard openbaar moeten en kunnen maken. Dit zal de druk op de ambtenaren en het aantal Wob-verzoeken enkel ten goede komen.
- Het is voor journalisten belangrijk dat er naast de rechter, een andere methode blijft om druk te zetten als het proces van een Wob-verzoek niet goed verloopt. In andere landen maakt men hiervoor gebruik van de ombudsman of een vergelijkbare onafhankelijke functionaris die hiervoor aangesteld is.

Het ironische is dat u als overheid geen cijfers over het aantal Wob-verzoeken prijsgeeft, waardoor er niet goed getoetst kan worden of dit wetsvoorstel wel noodzakelijk is. Uit verschillende bronnen blijkt wel dat het totale misbruik klein lijkt te zijn in Nederland ^{[3][4][5]}.

Wij willen u verzoeken om dit voorstel niet in te dienen, omdat dit de problemen met de Wob niet oplost. Mocht u dat niet kunnen of willen, dan dienen tenminste de bovenstaande punten in in het nu voorliggende wetsvoorstel te worden meegenomen.

1. <http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/bzk/documenten-en-publicaties/toespraken/2011/05/03/toespraak-op-de-dag-van-de-persvrijheid.html>
2. Dossier 33328: Voorstel van wet van het lid Peters houdende regels over de toegankelijkheid van informatie van publiek belang (Nieuwe Wet openbaarheid van bestuur)
3. <http://www.gemeente.nu/Bestuurszaken/Nieuws/2013/11/7-Nuanceringen-bij-Wob-misbruik-1412266W/>
4. <http://www.retecool.com/gemeenten-70-procent-minder-kwijt-aan-dwangsommen-cijfers-wet-dwangsom-en-gemeenten-2013/>
5. http://www.seo.nl/uploads/media/2013-60_Kosten_en_baten_voor_de_overheid_van_wijziging_van_de_Wet_openbaarheid_van_bestuur.pdf